

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4 uri popoldne.

Stane na leto K 10.—

1/2 leta . . . „ 5.—

1/4 „ . . . „ 2.50

Posamične številke stanje . . . 8 vin.

Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravljalstvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Prepovedi.

Goriška Sokolska Župa je napravila zlet v Št. Andrež pri Gorici. Sokoli so imeli odkorakati iz telovadnice Goriškega Sokola v ulici sv. Ivana po Korzu v Št. Andrež. Ali politična oblast je prepovedala Gš. S. Ž. skupen pohod proti Št. Andrežu po mestu . . . z ozirom na javni mir in red. Potem se je obrnil Sokol v Gorici do politične oblasti, da bi smel vsaj on, Sokol v mestu, društvo v mestu, odkorakati v vrstah s svojega sedeža v Št. Andrež. Pa tudi to je bilo prepovedano . . . z ozirom na javni mir in red. Sokolska društva imajo svoja pravila vendar potrjena od politične oblasti in smejo izvrševati to, kar je oblastveno potrjeno in dovoljeno. Tam so zapopadeni tudi zleti — k zletom pa spadajo pohodi in ti se vršijo pač s sedežev društev na kraj, kjer se vrši prireditve. Kako torej, da se krati Sokolskemu društvu ta naravna pot na kraj njegove prireditve? Seveda . . . z ozirom na javni mir in red! Lani je še smel Sokol odkorakati iz svoje telovadnice v Podgoro, ali ta pot je sčrpana pot v mestu, sedaj pa bi bil korakal Sokol naravnost po Korzu, najlepšem, najživahnejšem delu mesta. Tega pa ne, to ne sme biti. Kakor da bi mestni naš Sokol še nikoli ne bil korakal po Korzu v Št. Andrež! Korakal je že večkrat in tam iz kavarne Teatro je včasih sam naš Illustriissimo občudoval čvrste Sokole iz Gorice. Nič se ni zgodilo — sedaj pa ne sme več korakati Goriški Sokol po mestnih ulicah . . . z ozirom na javni mir in red. Kmalu se bo zahtevalo od naših Sokolov, da naj nesejo svoj kroj v culici skozi mesto, ko prestonijo pomerij, pa se lahko oblečejo po Sokolsko. Sokol tam v naravi leti po zraku — morda nam namignejo, da naj si nabavi Sokol aeroplan, da bo letel v njih čez Goriško mesto v Št. Andrež, ako potem tudi v zraku ne najde politična oblast . . . ozirov na javni mir in red.

Čujemo, da se je postavila politična oblast baie na stališče: Slovincem nič, Italijanom nič! Slovincem ne dovolimo nobenega pohoda po mestu. Italijanom istotako nobenega. V četrtek zvečer je imela biti po mestu bakljada v proslavo slovesnega tretjega umeščenja Jurija Bombiča za župana. Mestni godci so prišli, ali župan je ukazal, naj se vrnejo lepo domov, bakljade ne bo — očitno na

namig s strani politične oblasti: Slovincem nič, Italijanom nič! Ako bi bilo mogoče govoriti z Italijani kako pametno besedo, potem bi se ustalilo stališče: Slovincem vse, Italijanom vse! Sokol v Gorici sme korakati po mestu na svoje mestne ali izvenmestne prireditve, Italijani imajo lahko svojo bakljado in obhod po mestnih ulicah, samo seveda ob taki priliki se morajo obnašati dostojno in ne peti pesmi Slovence žalečih, kakor je bila navada doslej. Na naši strani je doma dostojnost in izključeno vsako žaljenje italijanskih someščanov. Ali Italijani so v današnjih časih, zlasti še, odkar so se oprli na lokave Nemce, tako preslepljeni in tako preveti sovraštva do Slovencev, da rajši pustijo Nemcem pohod po mestu kot Slovincem, pa če se tudi njim samim prepove kak zaželeni obhod po mestnih ulicah! Kako so ponižni pred Nemci, nam spričuje lanski 9. september.

Slovincem nič, Italijanom nič! — to zadeva živo tudi naša društva v okolici. Ako hoče na primer Sokol iz Brd na kako skupno Sokolsko prireditev na Vipavskem, mora pač skozi Gorico. Kaj naj se ogne Gorice? Kako? Edino le po aeroplanu. — Kaj naj se razpršijo Sokoli tam pri Soškem mostu, ali naj korakajo v presledkih po četrte ure skozi mesto ali kaj naj storijo sploh, da ne bo prestopkov in pregreškov proti javnemu miru in redu?

Kaj torej? Slovincem nič, Italijanom nič — to ne bo držalo. To ni za nas. Mi zahtevamo prost pohod po mestu, prosto gibanje naših društev, svobodo zahtevamo, ne kratimo pa je Italijanom, samo dolžno spoštovanje do nas zahtevamo od njih.

Ako ostane politična oblast na svojem označenem stališču, bo v vednih težavah in obleganjih z obeh strani. Naj rajši enkrat energično potiplje italijansko plat in jej predoči, kaj je edino pametno, pa morajo nehati obziri na javni mir in red. Energična, odločna beseda na pravam mestu vedno kaj zaleže!

Vidimo pa tudi tisti veliki tok v državi, naperjen proti Sokolstvu, podpričuje ga nam najjasneje prepoved Vseslovenskega Sokolskega zleta v Ljubljani. Za Sokolstvo se mora toplo zavzeti naša javnost, zavzeti se morajo za Sokolstvo vsi

jugoslovanski poslanci s češkimi vred — Sokolstvo moravcveteti med nami, Sokolstva si ne damo ubiti!

Okrajna bolniška blagajna v Gorici.

Statistično poročilo.

Gibanje članov:

Gibanje članov tekom leta 1913 je bilo sledeče: Vstopilo: 15257 moških in 1923 ženskih skupaj 17180 članov; Izstopilo: 15178 moških in 1809 ženskih skupaj 16987 članov; celokupno gibanje znaša 34167 članov nasproti 40429 v letu 1912; v letu 1913 se je bilo torej gibanje zmanjšalo za 6262 članov.

V začetku leta 1913. je bilo članov 4670 moških in 1337 ženskih, skupaj 6007; koncem leta 1913. je bilo 4749 moških in 1451 ženskih, skupaj 6200 članov, torej povšek za 193 članov.

Največje število je bilo v dobi junijulij s 7533 članov, od teh je bilo 6083 moških in 1450 ženskih, najmanjše je bilo v dobi februar-marec s 6017 člani, od teh 4691 moških in 1326 žensk.

Povprečno število v letu 1913. je bilo 6724 nasproti 6825 v letu 1912.; povprečno zmanjšanje za 101 člana.

Gibanje bolnikov in podpore:

Tekom leta 1913. je obolelo 4096 moških in 1068 žensk, skupaj 5164 članov s 5064 slučajji za moške in 1238 za ženske, skupaj 6302 slučajev, za katere se je izplačalo 86476 dni podpore, od teh 65923 moškim in 20553 ženskam. (V letu 1912. je bilo obolelo 3732 moških in 831 ženskih, skupaj 4563 članov s 6230 slučajji, za katere se je izplačalo 82849 dni podpore.)

V letu 1913. se je imelo torej, vzlic zmanjšanju povprečnega števila prisotnih, rovišek za 601 bolnika, 72 slučajev in 3627 dni izplačane podpore.

V letu 1913. je bilo 62 porodov s 1562 dni izplačane podpore, nasproti 30 porodom s 766 dni izplačane podpore v letu 1912; povišek torej za 32 porodov in 796 dni izplačane podpore.

Celokupni povišek dni izplačanih podpor nasproti letu 1912. znaša torej za 4423 dni.

Tekom leta 1913 je umrlo 41 članov (22 moških in 9 žensk), nasproti 45 (39 moških in 6 žensk) v letu 1912.

Razsodišče blagajne je imelo v letu 1913. 5 sej, na katerih je razpravljalo o 46 prizivih članov; od teh 19 za celo in 27 za delno izplačilo zaustavljene podpore. Ovrženih je bilo 32, vsprejetih v celem obsegu 7 in deloma 7.

Blagajniško poročilo.

Dohodki:

Za tekoče zavarovalne prispevke se je predpisalo K 138.134.08 za člane in K 69.067.64 za delodajalce, skupaj 207.201.12 K nasproti K 208.289.58 v letu 1912; manj torej 1.088.46, kar je prišteti zmanjšanju povprečnega števila članov.

Prispevki članov v podpori so znašali K 3.232.05 nasproti 3.105.34 v letu 1912; za že odpisane prispevke prejšnjih let se je inkasiralo K 16.04; za prispevke prostovoljnih članov K 353.55; za vstopnine K 44.10. Skupnih dohodkov na prispevkih je znašalo K 210.847.46 nasproti K 211.550.68 v letu 1912; manj torej K 703.22.

Drugi dohodki

se razdelijo tako-le:

1. za povračilo po § 65 K 2.757.73 nasproti K 4.421.99 v letu 1912 (manj 1.664.26 K);
2. za povračilo po § 32 K 3.037.12 nasproti K 4.300.14 v letu 1912 (manj K 1.263.02);
3. za globe K 1.940.20 nasproti Kron 2.748.47 v letu 1912 (manj K 808.27);
4. na obrestih K 4.555.01 nasproti K 4.923.86 v letu 1912 (manj K 368.85);
5. na raznih dohodkih K 643.81 nasproti K 1477.95 v letu 1912 (manj K 834.14).

Skupni dohodki v letu 1913. so znašali K 223.781.33 nasproti K 229.423.09 v letu 1912; manj dohodkov torej za K 5.641.76.

Izdatki:

Bolniške podpore:

Na podporah za slučaj bolezni se je izplačalo K 122.663.45 nasproti kron 112.500.71 v letu 1912, povišek torej za K 10.162.74.

Za porodniške podpore se je izplačalo K 1.052.38 nasproti K 627.34 v letu 1912; povišek torej za K 425.04;

za posmrtnne podpore K 1.936 nasproti K 2.324 v letu 1912; manj K 388.

Kobiljaglava 1475 m in Krn 2245 m.

Kobiljaglava.

Prepričani, da pridejo letos tudi nam planincem tako zaželeni solnčni dnevi, smo se dobili predpreteklo nedeljo v precejšnjem številu pri prvem jutranjem vlaku na drž. kolodvoru naše Gorice. Na razne strani smo odhajali, eni na Golico, Črno prst, Porezen, Kepo itd., midva pa za isti dan na Kobiljo glavo, drugi dan na praznik pa na Krn. Z veseljem sem opazil, da je nas slov. planincev lepo število, da je zanimanje za ta lepi in zdravi šport tudi v Gorici zelo napredovalo.

Na postaji Podmelec se ločiva od ostalih in kmalu sva imela prijazni vasi Klayže in Podmelec za seboj. Med potjo sva pobirala cigare, katere je gotovo prejšnji večer kakšen član »svete vojske« raztrosil, izročila sva jih mimoidočemu pastirju, kateri se nama je zanje prav prijazno zahvaljeval, trdeč, da sva mu bolj vstregla, kakor s kronami.

Po strmih senožetih dohitiva dva domačina, ki ju tudi ni vzdržalo v nižavi; lezla sta na planine, občudovat naravo in gledat, ali bode že čas košnje.

Ne vemo, ali vsled lenobe, vročine ali ker še letos nisva nič trenirana, sva vsa zasopljena prilezla na Jalovnik in od tu kar naprej. Saj imela sva le nekaj minut še do cilja. Pa glej, čudo — zapaziva našo od lanskega leta napravljeno »počivališče« od zlobne roke strto, polovica je tu ležala, a drugo sva našla par metrov pod vrhom. Ne vem, komu je bilo to na poti? Pa menda ne italijanskim planincem? Vsaj do sedaj smo se še precej razumeli in njihovega društva začetne črke S. A. G. iz kamenja napravljene, se neovirano šopirijo na vrhu na sč e Kobilje glave.

Odprtala sva nahrbtnike, se pošteno s surovim maslom, medom in sadjem okrepčala, nato poplahnila grla z malinovcem, na kar se pripraviva na par uric sladkega spanja. Žal, da je zadnje šlo po vodi. Meni sicer ni bilo mnogo za spanje in sem rajši duhal vonj bujne flore, ali ravno vsled take krasne flore je kar mrgolelo raznih mrčesov in žuželk, katere na-

ma niso privoščile spanja. Tisoče in tisoče jih je frčalo in gomazilo okoli naju; žal, da imam premalo podlage za spoznavanje živalstva. Bile so z dvemi, šestimi, tisočimi nežnimi nožicami, letale so z glavo naprej in nazaj, in zraven je vsa družba pela, kakor v zboru. Moj tovariš je vzlic temu še nekaj časa dremal oziroma poskušal zaspati; zaradi raznih tenorjev in sepranov bi bil že še zaspal, a ko so pa velike vrste priletele s svojimi orjaškimi kontrabasi, se je pričel braniti in te čudne pevce odganjati. Takoj je z njimi odgnal tudi »Morfeja«.

Okoli poldne sva se vračala mimo planine Lom, nabirala lepo dišeče murke, sleč in druge planinske cvetice; kar začnejo naenkrat padati debele kaplje. Hitela sva, ker je začelo že pošteno deževati, da pridva do kakšne pastirske koče; in res, predno je bil dež v najlepšem tiru, sva zapazila tako kočico, zletiva tja, hitro odpreva — pa joj, — zagnalo naju je nazaj, kraljeval je tam nečisti duh domačih živali. Kaj storiti? Zunaj ploha, notri . . . no, stala sva trenotek brez dobrega sveta med vrati in bila obeh dobrot deležna; kar na-

ma šine dobra misel v glavo, — snameva vrata in jih od zunaj na zidu podpreva s cepini. Na ta način sva imela malo udobno streho, pa vendar sva bila na suhem in v čistem zraku. Da sva vsled dolgega časa zopet olajšala nahrbtnike, je samo ob seli umevno, poplahnjenja pa ni bilo, ker je zmanjkalo.

Po polurnem dežju se zopet zjasni. Našo streho podereva, vrata nazaj natakneva in v 1 uri sva že v vasi Zadlaž srkala mleko in si ogledala stroj prav starega sistema za tkanje domačega platna. Priporočala sva gospodinji, naj o priliki ne pozabi na Narodni muzej v Gorici. Tam v bližini je tudi ranjki potovaini učitelj Tavš z Reke našel prezgodnjo smrt. Okraj potoka »Zadlašice« sva le od daleč gledala »Dantejevo jamo«, ker nisva imela svetilk pa tudi ne časa, da bi šla v njo.

Skezi Žabce sva bila kmalu v Tolmini, kjer sva pričakovala avtomobila, da naju popelje do Kobarida, od koder sva imela namen iti peš v Drežnico, tam spati in drugo jutro dalje na Krn.

(Prihodnjič.)

Skupni izdatki na podporah so znašali torej K 125.651.83 nasproti kron 115.452.55 v letu 1912; več torej kron 10.199.28.

Iz teh števil se razvidi, da bolehanje tekom leta 1913 je bilo mnogo bolj razširjeno nego leta 1912. (glej tudi gibanje bolnikov in izplačanih dni podpor).

za kopelj K 433.70 nasproti K 324.93 v letu 1912. (več K 108.77);

za bolniško oskrbo se je izplačalo v letu 1913. K 8262.33, nasproti K 9.069.08 v letu 1912 (manj K 806.75);

za prenos K 249.75 nasproti K 302.80 v letu 1912. (manj K 53.05);

za zdravniško osobje se je potrosilo K 15.135.43 nasproti K 14.948.30 v letu 1912. (več K 187.13);

za priglédniško osobje se je potrosilo K 7.574.36 nasproti K 9.446.54 v letu 1912. (manj K 1.872.18); to zmanjšanje je prištetemu dejstvu, da od meseca avgusta 1912. je ostalo izpraznjeno mesto vodje-priglédnika in od meseca oktobra 1912. eno mesto priglédnika.

(Konec prih.)

Zlet goriške sokolske župe v Štandrežu.

Sovražen veter veje zopet z novo silo proti vsem narodnim pojavom na avstrijskem jugu. V deželo prihaja aparat »Polizeistaata« s svojimi prepovedmi in šikanami — narodno življenje je izpostavljeno največjim nevarnostim. Če že splošno uničuje vse policijska država, potem pač ni čudno, da uživa kat' eksohen narodna organizacija prav posebno »naklonjenost« vlade, da mora pretrpeti ravno Sokol prvi naval in prvi napad novega preganjanja vseh Jugoslovancev. Ona organizacija, ki v največji meri goji narodnost, smisel za nesebično narodno delo in za požrtvovalnost, ta mora biti udarjena najprej, da je vzet slovenskemu narodu njegov rezervar agilnih delavcev. Ko bo uničen ta, tedaj bo napredovalo delo proti nam lažje, tedaj zmaga nasprotnik z lahkoto. Taki nameni se nam odkrivajo, ko beremo vse neštene prepovedi sokolskih prirediteljev. Ko pa gledamo prireditve same, tedaj pa tudi spoznamo, da ne bodo uspeli ti nameni, ker sokolske vrste stoje čilo in za njimi je narod, je masa — zato pa bodo tudi vse policijske šikane brez uspeha.

To je pokazal tudi zlet v Štandrežu, to je tudi pomen tega zleta. Na dan, ko smo izvedeli, da je definitivno prepovedan zlet v Ljubljani, ko je postalo brez vsega dvoma jasno, da je vlada z vso odločnostjo proti sokolstvu, ta dan se je vršil zlet v Štandrežu in sokolske vrste so vse ostale enako neomajne, enako zveste svojemu narodu. Z vseh strani je prišlo občinstvo na zlet in tudi to je pokazalo, da zaupa sokolstvu slej ko prej. Zato pa tudi lahko trdimo, da bodo kronani vsi pritiski proti sokolstvu le z blamažo, ker v naših srcih vzbude le silnejšo ljubezen do domovine, ki bo rodila še več in še vnetejših narodnih delavcev-Sokolov. Presilna je domovinska ljubezen v srcih, da bi prepovedi in šikane omajale zvestobo do domovine.

Izprevod.

Modrost glavarstva je zabranila, da bi šlo goriško sokolstvo z ozirom »na javni mir in red« no goriških ulicah, kakor je to bilo včasih v navadi. Ne bi se sicer Gorica podrla, če bi šli Sokoli v pohodu po mestu, a tudi Sokol ni s tem prav nič zgubil, ker so mu prepovedali pohod po mestu. Vsled nrenovedi so se zbirali Sokoli na trgu pred južnim kolodvorom. Vsem na čelu 10 Sokolov na konjih, za temi godba, starostvo društva, ki so včlanjeni v Goriški sokolski zvezji in končno članstvo z zastavo goriškega Sokola. Vseh Sokolov je bilo v kroju okoli 250. Povelja se oglašajo in sokolske čete odkorakajo v Štandrež.

Ko pridejo čete do železniškega predora proti Štandrežu se ustavi sprevod, zastava zaplapola prosta in v Štandrež odkorakajo Sokoli med igranjem sokolske koračnice. Po vsej poti so postavljene zastave, hiše so okrašene ž njimi, gospodične mečejo cvetlice, topiči bobne, slovenski Štandrež pozdravlja Sokole.

Pozdravi.

Na trgu pred zletnim prostorom se postavijo Sokoli v velikem loku, na sredi pa pričakuje Sokole župan vrlih Štandrežčanov g. Andrej Lutman.

Pozdravlja Sokole v imenu občine, kot odlične narodne delavce in jim želi kar največ uspehov, da ostane vsem občina Štandrež v najboljšem spominu.

Za krasen sprejem se zahvali nato starosta Goriške Sokolske župe dr. Irigolič. — Štandrež je pokazal staro slovanško čednost, gostoljubnost kar najlepše, zato čast mu. Pozdravlja zastopnika S. S. Z. brata Kostnapfela, dalje delegata Idrijske župe br. Julče Novaka in druge brate iz Spodnje Idrije. Vsem velja naša najtoplejša zahvala za njih zanimanje za napredek goriškega sokolstva. Vsled malenkostnega naziranja nasprotnikov nismo smeli žal korakati tudi po mestu, ali to nam bo v vzpodbudo za novo delo, da postanemo močni v mestu samem, da odločujemo potem mi, kdo sme iti po goriških ulicah in kdo ne.

V imenu S. S. Z. pozdravi nato vse brat Kostnapfel. Pozivlja vse k podvojenemu delu, ker zadnje prepovedi so najjasnejši dokaz, da se prične persekucija Sokolov. To pa mora biti nam opomin, da podvojimo svoje delo, da bo še lepše napredovalo slovensko sokolstvo. Na zdar!

Za Idrijsko župo je nato govoril Julče Novak. — Sokolstvo gre naprej, njegov pokret je nevzdržen. Zato tudi ni v naših srcih strahu, zato ne poznajo sokolska srca malodušja. Neuklonljiva so naša srca in neomajna naša volja, ker Sokoli poznajo boj in se ga ne vstrašimo. Pritiskajo nas lahko, kakor se jim ljubi, enega ne dosežejo nikdar — ljubezni do svojega jezika, ljubezni do svojega naroda nam ne vzamejo. Zato bo njih napor brezuspešen, ker Sokol ostane to kar je, vedno zvesta straža Slovenije.

Odkritih glav so nato zapeli vsi med gromenjem topičev in zvoki godbe himno Hej Slovani! Tako se je zaključil pozdravni prizor vredno sokolskega imena.

Telovadba.

Po prostranem in lepo urejenem telovadišču so se nato razkropili Sokoli in ostalo občinstvo. Kar je bilo telovadcev, je odšlo v garderobo, kar pa je bilo ostalih so pa zasedli prostore okoli telovadišča in pri paviljonih. Med tem pa je prihajalo vedno novo občinstvo, da so bile skoraj zasedeni obe tribuni in ves prostor okoli telovadišča. In še so prihajali novi ljudje. Točno ob petih popoldne zavzame svoj prostor načelnik župe brat Saunig, zaslisi se znak trombe, godba zaigra sokolsko koračnico in 160 članov prikoraka v šesterostopih na telovadišče, da izvajajo ljubljanske proste vaje. V lepem nastopu se razvrste telovadci in prične se izvajanje vaj. Ljubljanske proste vaje so zelo težke vaje, ki zahtevajo mnogo truda, ki so pa dobro izvajane tudi zelo hvaležne, ker nudijo zelo lepe prizore. Vaje so bile v celoti izvajane zelo dobro, tu pa tam je bilo seveda opaziti kak nedostatek, ki pa ni bil nikdar tako hud, da bi pokvaril ugodno celotno sliko. V čast telovadcem moramo konstatirati, da je tudi nad vse težka V. prosta vaja izpadla dobro. Viharen aplavz občinstva je nagradil vrle telovadce za njih lepo izvajanje vaj in med zvoki godbe so nato odkorakali člani s telovadišča.

Takoj za njimi je prikorakalo na telovadišče 52 članic. Izvajale so župne proste vaje. Nastopile so dobro in vse je bilo z načinom izvajanja popolnoma zadovoljno. Nato je nastopilo 32 članic z ljubljanskimi prostimi vajami. Posebnosti in vrline ženske telovadbe so prišle pri teh vajah do prave veljave, posebno pa pri valčku. Lahke, graciozne vaje, ki so ko prvi nastavki za balet, prijetna melodija in pri tem nikjer viden napor, to mora prav posebno ugajati povsod. In viharen aplavz je to tudi dokazal. Članice je spretno vodil brat Bašin.

Takoj za njimi je polagal račun o svojem delu obrtni naraščaj. Dvajset dečkov v lepih krojih je nastopilo s praporci pod vodstvom br. Kranjca. Izvajali so dobro, mestoma so se pokazale sicer pomanjkljivosti ali v celoti je bila slika zaokrožena. Upamo, da se potrudijo najmlajši, da vstopijo v sokolske vrste že kot dobri telovadci in tudi kot dobri Sokoli.

Za prostimi vajami je nastopilo sokolstvo v orodni telovadbi. 16 vrst članstva in 3 vrste članic je pokazalo, da je sokolsko delo enako intenzivno v obeh panogah telovadbe, v prosti in orodni telovadbi. Nemogoče je podajati podrobno poročilo o orodni telovadbi, le v celoti moremo presojati telovadbo članov in članic. Videli smo posameznike, skoraj cele vrste, ki so izvajali precizno tudi najtežje vaje, drugod so bile izvajane zopet manj težke vaje, a kar je glavno, vsaka vaja je bila izvedena lepo in pri vsaki je bila skrb za elegantno telovadbo. Ravno radi tega pa je tudi uspela orodna telovadba dobro in v čast Goriški župi.

Telovadbo je zaključila krasno komponirana skupina, izvajana od goriškega Sokola. Najlepša prednost skupine je bila, da je bila od vseh strani enako lepo vidna.

Celotna slika telovadbe je naredila dober utis in pokazala veliko intenzivnega dela. A telovadci bi bili slabi Sokoli, če bi bili zadovoljni z doseženimi uspehi. Svoje delo morajo nadaljevati, da bo vedno ponosnejše plapolala sokolska zastava.

Veselica.

Po telovadbi so napolnili prostorni veselčni prostor Sokoli in številno drugo občinstvo. Okoli paviljonov se je razvilo živahno vrvenje, marljive gospodične so hodile od skupine do skupine in prodajale cvetlice in druge stvari v korist Sokola. Na dveh plesiščih je rajal mladi svet — vsenovsodi je vladala animirana in živahna zabava. Ob 9. zvečer so morali oditi Sokoli, veselčni prostor se je sicer s tem precej izpraznil a drugi ljudje so ostali in veselica se je nadaljevala z isto prijetnostjo.

V časih, ko se je zasvetila na obzorju Sokolu grozeča nest, ko je že udarila noč, kolikor li je bilo to mogoče, v takih časih je podajalo goriško sokolstvo hlanco svojega dela. Bilanca je ugodna, če več razveseliiva, pokazala pa je tudi, da je narod za Sokoli, zato na smo tudi pripravljeni, da obledi grozeča nest in da nomeni za sklenjene sokolske vrste le strašilo vračev na polju. In to bodi cilj Sokolom, to bodi cilj vsemu narodu in podajali bomo še neodoljive bilance in ves narod bo napredoval še silnejše. Za ta cilj na delo, za ta cilj Sokoli — sokolski na zdar!

Tekma v redovnih vajah. — Danoldne se je vršila na Roicah tekma nesameznih okrožij Goriške sokolske župe v redovnih vajah. Od 80 dosegljivih točk je doseglo II. okrožje pod vodstvom br. Kranjca 66 točk. I. okrožje, pod vodstvom br. Brainika 57 točk in III. okrožje, pod vodstvom br. Miklavca 53 točk.

Tombola na Volčjdragi.

V nedeljo se je vršila na Volčjdragi tombola v korist slovenskemu šolstvu v Gorici: za Narodno šolo na Blančah in za Šolski dom.

Nabralo se je obilo občinstva tako, da je društvo »Prešern«, ki je priredilo tombolo in ples, z vspohom prav zadovoljno. Dasi je bila ta dan velika Sokolska prireditev v Št. Andrežu, se je tombola vendar dobro obnesla.

Tombolo je dobil Alojzij Droč, čevljar iz Št. Petra in Josip Pelos, delavec, je dobil činkvino.

Koliko dobi slovensko šolstvo v Gorici, naznani društvo v kratkem.

Politični pregled.

Razmerje med Avstrijo in Srbijo postaja zopet bolj napeto, ko v časih slavnih Procházkovih afer. Ko takrat, tako ustvarja tudi sedaj predigro za bojno razpoloženje slavnj c. kr. korespondenčni urad, ki poroča o pisavi tudi najzakotnejših srbskih listih, samo da agitira z nekaterimi neum-

nimi pisavami srbskih listov proti Srbiji. Odveč je povdarjati, da je vredna taka pisava vse obsodbe, ker je skrajno neobjektivna. Zakaj pa ne servira c. kr. korespondenčni urad tudi izpade rumunskih in laških listov, ki niso za Avstrijo prav nič laskavi. — Ustvariti hoče pač razpoloženje proti Srbiji in na ta način hui-skati na vojno proti Srbiji. Deloma se je to tudi posrečilo c. kr. korespondenčnemu uradu in povdarjati moramo proti izrecni volji cesarja. — Na dunajski borzi vlada depresija, ki tudi v drugih državah ne pojenjuje. Vzrok temu je napetost med Avstrijo in Srbijo. Splošno napetost je še povečala mobilizacija v Italiji (okoli 120.000 mož), ki gotovo ni naperjena le proti štrajka željnim železničarjem, temveč tudi namenjena negotovemu političnemu položaju. V tem pa pride novo razburjenje, da se pripravila v Belgradu napad na Avstrijo. Ta izmišljena vest, katere avtor je baje sam šef zemunske policije, je povzročila med Avstriji v Belgradu pravo paniko, da so začeli Avstriji trumoma bežati iz Belgrada. Vsi hoteli v Zemunu so bili prenapolnjeni, vse mesto je prenapolnjeno z vojaštvom. Vse razburjenje je bilo seveda brez podlage in niti enemu Avstriju se ni skrivil las. — Kakor poročajo iz Budapešte je bila razburjenju povod vest, da nameravajo izvršiti bolgarski četaši napad na prestolonaslednika in na kralja Petra. — Kljub temu je pa upati, da ne dosežejo razni huijskači uspeha, ker splošni položaj držav je tak, da ne morejo sprejeti svetovne vojne. Zato pa je tudi že nasvetovala Nemčija na Dunaju in Italija v Belgradu zmernost, kar je gotovo najlepši dokaz, da ni vojne nevarnosti.

Posestva umorjenega prestolonaslednika kupi ravnanstvom cesarskega rodbinskega fonda, kupnina se naloži potem plodonosno za sirote.

Nemci divjajo. — Čehi so imeli te dni v Katefinu svojo veselico. Takoj so sklicali tudi Nemci svojo, ki je pa bila manj obiskana. Ko so prišli Čehi v Opavo, so jih napadli Nemci s palicami. Napadi so se potem ponavljali, kljub temu, da so Čehi mirovali. Splašila sta se tudi dva konja, ker so se Nemci navalili na voz, v katerega so bila vprežena. Poslanec Gudrič je bil nevarno ranjen. Napadi se pa niso končali in moralo je priti orožništvo in vojaštvo, da je končalo izgrede. Veliko Nemcev je bilo aretiranih, več Čehov pa so morali prepeljati v bolnišnico. Menda so tudi ti napadi znak patriotizma in politične vzdelanosti Nemcev.

Albanija. — Vstaši so vedno bolj gosnodarji Albanije, da princu Viljemu v resnici ne preostaja drugega, ko da se zahvali za vladarsko čast. V gradu Neu-Wied delajo baie že za sprejem princa Wieda. — Kot novi kandidat za Albanski prestol se ponuja Roland Bonaparte. Če bo imel kaj več sreče, ko Wied je pa zelo neverjetno. — V zadnjem času so zavzeli vstaši mesta Berat. Korico in se pripravljajo za napad Drača. Ubogi Wied!

Pogreb poslanika pl. Hartwiga. — V Belgradu se vrše velike priprave za jajeen pogreb velikega prijatelja srbskega naroda, za odličnega diplomata pl. Hartwiga. — Vse mesto je v črnih zastavah, vse veselice so odpravljene. Truplo pokojnega poslanika je balzamirano. V veliki dvorani ruskega poslaništva leži truplo na čisto belim mrtvaškem odru. Krsta je čisto obdana z vencji, vsa dvorana je polna dehnja vrtu. — Ko pride soproga pokojnega poslanika v Belgrad, preneljejo truplo v katedralo, kjer bo še en dan ležalo na mrtvaškem odru. — Pogreb sam bo nad vse lovesen. Za pogrebom gredo zastopniki diplomatskega zbora, zastopniki vseh civilnih in vojaških oblasti, vse belgaisko vojaštvo in duhovščina z metropolitom na čelu. Rainki bo pokopan z vsemi vojaškimi častmi. Kralja zastopa neseben zastopnik. Na dan pogreba bodo zaprte vse trgovine in kjer gre pogreb bo ustavljen ves ulični promet. Belgrad je ta dan v žalni obleki. — Vsi srbski listi prinašajo črno chrobljene uvodnike in naglašajo velike zasluge rajnega za srbski narod. Naglašajo na tudi, da kljub njegovi smrti ostane Srbija svobodna država in da se v njene notranje zadeve nima vmešavati nihče.

Steckennferd lilijno mlečnato mlo

od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen na Labi

ostane nedotakljivo pri in ali v svoji učinkovitosti proti pegam in je neizogibno potrebno za umno negovanje kože in tenota. To spričnelje priznava pisma, ki nam dohajajo vsak dan. Dobiva se po 80 vin. v lekarnah, mirodlinah 31-40 in trgovinah s parfumi. 75 40

Darovi.

V Solkanu so darovali za C. M. družbo: učiteljice obrtne nadaljevalne šole, predno so se razšli po sklepu šolskega leta, 3 K 70 vin.; mizarški mojstri o priliki na dražbi kupljenega lesa iz zapuščine pok. profesorja Ivana Makuc 5 K. Oba zneska hrani blaginjska C. M. podružnica v Solkanu gđč. Justina Gomišek. Srčna hvala darovateljem! Želimo in toplo priporočamo, naj bi tem darovateljem o vsaki priliki sledili še drugi. — Predsedništvo C. M. podružnice v Solkanu.

Iz Pevme. — Ženski Ciril-Metodovi podružnici v Pevmi je poslal g. Niko Dominiko c. kr. svet. tajnik na Dunaju 10 K, za kar se vrlemu narodnjaku, kateri se v vseh prilikah spomni naše šolske družbe, iskreno zahvaljujemo.

Domače vesti.

Matura na realki v Gorici. — Maturο so napravili Slovenci: Dekleva Vladimira iz Vipave, Hübl Viljem iz Trsta, Lasič Andrej iz Gorice, Sila Evgen iz Rodika, Šapla Rihard iz Šturij, Štolfa Josip iz Sežane (z odliko), Udovč Josip iz Ljubljane. Vsi so jako dobro odgovarjali. Nemcev je napravilo maturo 6: Kranebitter Jos., Lipizer Fran, May Jos., (z odliko), Pittner Fran, Voigtländer V., Zopetti Jos. in 1 Italijan: Pinaveig Lucijan. Padla sta dva eksternista. Za jesenski termin je prijavljenih 15. Da so se umaknili na jesen, temu je največ kriva nemščina. — Ponavljalni izpit iz nemščine v semestru ima 7 dijakov, kar je za naše razmere nekaj abnormnega!

Med slovenskimi odličnjaki na realki je bil v poročilu poleg izvestja pomotoma izpuščen Aleksander Schwarz iz II. b. razreda.

Knjigarna A. Gabršček. — Kakor navedenja g. A. Gabršček med oglesi, je večeraj zaprl knjigarno v Trgovskem Domu. Prostori so baje namenjeni drugi svrhi. Sploh je bila knjigarna in trgovina v prevelikem štilu za Gorico. Odiemniki so bili po veliki večini Neslovenci. Proti koncu balkanske vojne pa se je začel čutiti organiziran boj kot od strani gotovih krogov, kar je moralo vzeti lastniku vse veselje, delati in skrbeti skoro le za režijo in zalagatelje.

Razne časopise, revije itd. bodo dobivali naročniki iz tiskarne, kamor je itak že doslej vse blago prihajalo. V tem oziru ne bo nikake spremembe.

Vse slovenske knjige domače zaloge in tudi druge slov. knjige bodo na razpolago v »Goriški Tiskarni«. Isto tako se bodo od tu dobavljale vse knjige tujih literatur. Vsi dosednji prijatelji naj bi bili tako prijazni, da bi se za vse take potrebe potrudili v »Goriško Tiskarno« — v I. nadstropju posojilnične hiše.

Za Narodni muzej so darovali: 1. g. Zvonimir Lasič, učiteljščnik 1. teč., 9 novcev (5 rimljanskih redkih), 2. g. Kralj, pripr., 1 ostrgo, 3. g. Cilka Feigl, učiteljica v Šempasu, 1 fibulo in 1 kmečki prstan, 4. g. Ljudevit Pucelj, 3 stare knjige, 5. g. Gierbec, poštar v Kanalu, 1 škatljico za užgalice in 1 srebrn denar, 6. g. Hrovat, 1 denar, 7. g. Jos. Kutin, trgovec, 1 denar, 8. gospa Hrastova iz Trsta 59 raznih knjig, 9. g. Josip Balič, učitelj na Vrhu sv. Mihaela, kot 40. dar 17 starih zemljevidov. — Odbor.

V preiskovalnem zaporu v Gorici se nahaja trgovski sotrudnik Friderik Maraz. V pogovoru z neko Italijanko, ki ga je baje izzivala, bi bil izustil v jezi nekaj kaznivih besed glede na umor nadvojvode Frana Ferdinanda. Sledila je ovadba in vrši se preiskava, ki pač dožene, kaj je bilo in kako se je izvršilo. — Poklicanih je več prič; dve prič sta bili aretirani, ker sta izpovedali baje nasprotno izjavi Maraževi.

Pozor pred agenti - provokaterji. — V poznih nočnih urah se večkrat skušajo utihotapiti v zaključene družbe izvestni ljudje, ki skušajo z najradikalnejšimi političnimi izjavami, izvabiti od drugih razne nepremišljene izjave, da jih na podlagi teh opozarjamo vse, da so previdni v svojem govoru, ker danes ne igra nobene vloge osebna neomadeževanost in smisel besed, popolnoma zadostuje za aretacijo in druge neprilike iz celote iztrgan stavek. Zato ljudje pozor, ravnajte se po izreku, da je govoriti srebro, a molčati zlato.

Agenti-provokaterji naj nimajo s svojim nečednim poslom prav nobenega uspeha.

S kravato v »ruskih barvah« je hodil po Tržiču, kakor poročajo laški listi, na dan ko se je izvedelo o umoru nadvojvode Frana Ferdinanda neki Anton Dermota iz Ljubljane. Moža so aretirali in »Eco« misli, da je Dermota nevaren »panslavistični agitator«.

Vojaška patrulja je bila prišla v Št. Andrež in hotela je iti na prostor zleta Gš. Sok. Župe, da požene domov vojake, ki so bili tam. Patrulji pa je starosta Župe dr. Irgolič povedal, da je ne pusti na prostor, naj prinese s seboj od vojaškega poveljstva pisan odlok, da vojaki ne smejo biti pri Sokolski prireditvi. Patrulja je odšla pa je ni bilo več v Št. Andrež.

Cirkus Charles je odšel iz Gorice, danes je že v Trstu. Predstave so bile prav dobro obiskane, prostori, izvzemši prvih, zasedeni, tako da cirkus v Gorici ni imel zgube, ampak precejšen dobiček. Tretji dan že je bil uložil gospodar v neki tukajšnji denarni zavod 40.000 K. — Občinstvo si je kaj rado ogledovalo menažerijo. Tisti grdi nosorog je stal 40.000 K. Žirafa so ljudje občudovali, ki je stala tudi ogromnega denarja; njen vagon stane okoli 10.000 K. Cirkus ostane v Trstu 14 dni. Nekateri, ki ga niso posetili v Gorici, pravijo, da poidejo k predstavi v Trst; bo bližje.

Tržaško kolesarsko društvo »Balkan« priredi v nedeljo dne 19. t. m. ob 2. uri pop. dirko za »Istrsko prvenstvo« na progi »Vrdela-Podgrad-Vrdela«, 70 km ob vsakem vremenu. Vpisati se je čas do 15. t. m. na naslov društva v kavarni »Minerva« ulica Acquedotto šte. 22. Vpisnina znaša K 5. Nagrad je sedem krasnih svetanj in sicer I. in II. zlate, III. IV. in V. srebrno pozlačene, VI. in VII. srebrne. Prvi trije došli na cilj dobijo tudi diplomu. K dirki pristopiti je dovoljeno vsem slovenskim kolesarjem, ako so člani kakega društva. Dirka se vrši pod vodstvom novo ustanovljene »Zveze slov. športnih društev na Primorskem«.

Vojaku je rešil življenje rev. inšpektor tukajšnjega redarstva g. Ivan Putrih. Saper Vorauer se je šel kopat v Sočo. Soča je precej deroča in mrzla. Vorauer, ki ni znal plavati, je zašel v globokejšo vodo, kjer se je začel potapljati. Klical je na pomoč in prišla je. Slučajno se je nahajal ob Soči g. Putrih, ki je hitro skočil v vodo in z nevarnostjo svojega življenja izvlekel vojaka iz vode. Vojak je bil onesveščen. G. Putrih je izvedel na njem z uspehom umešno dihanje; vojak je prišel k sebi. Na pomoč so bili g. Putrihu nekateri vojaki in inženirja Baumgartl in Lenk. G. Putrih zasluži za svoj pogumen čin javno zahvalo.

Iz Gorice. (Razno.) — Po Korzu na levi strani nekaj prekopavajo. Pokrili naj bi jarke ob potu. Ljudje skačejo čez jarke in ta in oni je že ponesrečil, da se je ranil na nogi ali si celo nogo zlomil. Marsikak konjič, ki se je vstrašil tramvaja, je bil že tik jarka in je bila le spretnost voznika tako velika, da ni zdrsnil vanj, padlo pa je doslej tudi že več konj v jarek z vozom vred in marsikaka oseba nosi spomine na te jarke! — Na tramvaju se čuje, kako se sprevodniki silijo z nemščino; slovensko ne smejo govoriti, nemško pa kolikor hočejo; seveda, kolikor znajo. Vidi pa se, da se morajo učiti nemščine. Po slovensko spregovore kako besedo s kakim kmetičem ali kmetico, če jo zapodi z jerbasom dol. Včasih se vidi jerbas nerodno med ljudi postavljen, včasih ženska z jerbasom ne sme na tramvaj. Kako je to? Ali se ravna po osebi, če je slovenska ali furlanska? — Nekateri naši ljudje z dežele pazijo premalo na tramvaj. Pred kratkim se je postavil fant z dežele na Korzu tik pred tramvaj in gledal okoli sebe; kmalu bi se bila zgodila nesreča! — Naš Illustrissimo je omenjal v svojem govoru tudi dve botegi na Korzu nasproti Trgovskemu Domu. »Due superbi negozi« je rekel, tisti dve botegi sta imeli poseben namen, proti Slovencem naperjen, ali tisti namen ni bil dosežen in ne sme biti. Due superbi negozi sta stali obilo denarja; magistrat pa ni za to tukaj, da bo delal laške botege po mestu in tratil za nje naš denar! Ali kam vse zavede kamoraše sovraštvo do Slovencev! — Ker smo že pri botegah, se moram upreti novim izložbam ob zidu postavljenim poleg dosedaj v obilni meri obstoječih pri trgovini D. koncem Gospodske ulice, ko teče tikoma trotoarja tram-

vaj, v tisti ožini se bodo ljudje vedno zadevali ob nove izložbe. To vendar ne sme biti. Cesta je državna; prizadeti faktorji naj odstranijo nevarnosti ob označeni cestni ožini! — Prihodnjič zopet kaj! — jč.

Ponočnjaki in pijanci imajo svoje varno zavetje v stranskih ulicah ob Kornu, Formica in ulica sv. Antona. Tam se lepo ustavi, razsajajo, kričijo, vpijejo, da se mirni ljudje budijo — in nikoli ni nobenega moža postave, da bi ustavil tako ponočno razgrajanje, kakoršnega ne trpijo v nobenem drugem mestu. Ali policija naša se ne meni za take malenkosti, dandanašnji se išče v ele izdajalce, ne ponočnjakov in kalicev nočnega miru!

Šnopsarij. — Šnopsa se popije v Gorici veliko. Šnopsarije delajo imenitne kupčije. Ljudje iz nižjih slojev se zatečejo v tako-le umazano šnopsarijo pa spijejo kozarček za kozarčkom — kar nakrat začno peti. Petje, da se Bogu smili! Čez malo časa prerekanje, pričkanje, bumf, šnopsarija so vrgli ven in telebnil je na tla. Ves zamazan se vzdigne, preklinja, divja, bije okoli sebe, pa se zaleti kdo vanj in zopet je na tleh. Pohere se, nazaj v šnopsarijo. Take prizore je videti v Gorici, žal, le prečesto, in junaki so po večini — Slovenci! Žalostno, nad vse žalostno! — Zvečer pojo v šnopsariji, zjutraj zopet pojo. Tako je tuintam v Goriškem mestu.

Radi tatvine. — 15-letna Ada Moda, služkinja iz Ogleja, je bila obtožena tatvine 330 K. storjene v hiši Jos. Minusija v Arisu. Ko je vzela ta denar, je zažgala slamo, ali ogenj je bil kmalu zaduščen. Deklica je priznala, kaj je storila. Obsojena je na 3 mesece težke ječe.

Dolgotrjen pohod. — Kakor čujemo, sta nastopila začetkom junija gospoda Viljem Weiss in Josip Spatz iz Dunaja pešturo. Pot je vodila iz Dunaja čez Požun, po dolini reke Waag, čez vso Šlezijo do Oderberga in nazaj na Dunaj. Potovanje je trajalo 25 dni in je končalo kljub enkratnemu podtemplanju le po en par čevljev. Potere po koli 700 km dolgi poti, ki je vsekozi nosuta z gruščem in vendar so ostali pred turo unorabljeni Palma podnetniki brezhibni, kar je najboljšo izpričevalo njihove izborne kvalitete.

1. avgust — dan sreče za onega, ki pravočasno naroči izbornu turško srečko ter po žrebanju tega dne prejme veselo snoročilo, da je njegova številka zadela 400.000 frankov! Vsaka srečka prinese gotov dobiček, zato naj oni, ki hočejo svojo srečo poskusiti s srečkami, nemudoma zahtevajo zadevno pojasnilo, ki jim ga glaslo današnjega oglasa z obratno pošto in brezplačno pošlje: Srečkovno zastopstvo, Ljubljana 5.

Skrb za otroka je neprestano pri nas in največjo skrb dela materi otroška hrana. Motenje v prebavi se žal tako pogosto pojavlja, in ravno pred tem se mora varovati otroka edino le s pravilno hrano. Poskusite pa le zaupanja vredno, v tisoč rodbinah z najboljšim vspehom rabljen hrani- len preparat, kakeršen je Nestlé-jeva moka za otroke. — Poskušnjo in poučno knjižico o otrokovem negovanju se dobi popolnoma zastonj pri tvrdki Henri Nestlé, Dunaj, I., Biberstrasse 8 K.

DOPISI.

Iz Bovca. — 9. t. m. je umrl obče priljubljeni in spoštovani Matija Pirč. Kak ugled in spoštovanje je pokojni užival, je pričal najbolj njegov pogreb, kakoršnega Bovec še ni videl.

Pri pogrebu je nastopilo komandirano vojaštvo in tudi častniki tukajšnjih posadk (v Bovcu in na trdnjavi) so se udeležili pogreba v polnem številu. Vojaki planinci so nesli v dolgem sprevoou krasne vence. Vojaško veteransko društvo je tudi sprejelo svojega najstarejšega člana na zadnji poti, a pevsko društvo »Rombon« je zapelo par krasnih žalostink.

Pokojni si je pridobil za povzdigo Bovca mnogo zaslug. Bil je dolgoletni član občinskega sveta, kjer se zlasti potegoval za pogozdovanje, in le-njemu gre zasluga, da je zdaj vsa bovška okolica zasažena z lepimi gozdi, ki je bila pred 50 leti še popolnoma gola. Za to svoje delovanje je dobil mnogo priznanj od ministrstva in tudi od drugih političnih oblasti.

Tukajšnja čitalnica je že dolgo let v njegovi hiši, saj je bil med njenimi usta-

novniki, in najbolj navdušen zanj, ko se je pred 50 leti ustanovila.

Bodi še omenjeno, da je bil pokojni Radeckijev veteran, ki se je bojeval v Italiji pod Jelačičem tudi na Ogrskem.

Naj bo vrlemu in zaslužnemu možu ohranjen tražen spomin!

Pevsko in bralno društvo v Št. Andrežu priredi v nedeljo dne 16. avgusta t. l. tombolo in veselico.

V Renčah se bo vršil v nedeljo 19. in ponedeljek 20. t. m. vsakoletni ples na javnem trgu. Svirala bo godba N. D. O. iz Trsta. Začetek ob 4. uri pop.

Kolesarsko društvo »Solkan« v Solkanu, priredi v nedeljo 23. avgusta t. l. svojo vsakoletno veselico s cestno dirko za »Primorsko prvenstvo«. Dirka se vrši pod nadzorstvom »Zveze športnih društev za Primorsko«. Bližnja društva so naprosena, da pri svojih prireditvah upoštevajo, prireditve Kol. dr. »Solkan« in ne prirejajo na isti dan veselice.

Gospodarske vesti.

Za 2. bataljon c. kr. domobranskega pešpolka št. 27. se odda dobava sena, stelje in slame za postelje, lesa za zimsko štacijo Gorico in poletne štacije Tolmin, Volče, Kanal, Srednje in Vrhovlje. Razprave se vrše v času od 23. julija do 14. avgusta t. l. v posameznih štacijah pri občinah, kjer so razobešeni tudi tostvarni oglasi.

Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Postojni priredi v času od 19. do 26. julija 1914 l. razstavo vajeniških izdelkov v poslopju ljudske šole v Postojni. Razstava se otvori v nedeljo, dne 19. julija 1914 ob 9. uri dopoldne. Pri otvoritvi in zaključku razstave bode predavanje o obrtnih zadevah.

Razne vesti.

Italijanski anarhisti v Trstu. — V noči od sobote na nedeljo je napravila tržaška policija ogled po javnih lokalih, da dobi pri kom prepovedano orožje. Enajst oseb je bilo aretiranih. — Policija pa je iztaknila v kavarni Verdi več italijanskih anarhistov, ki so se tam zbirali po noči. 20 anarhistov so aretirali; nekateri so pribežali v Trst iz Jakina v Italiji. Policija je preiskala tudi njihova stanovanja.

Grozna smrt italijanskega vojaka. — V Vidnu v Italiji se je spustil na tla vojaški zrakoplov. Vojaki so ga prijeli in držali. Zavel pa je močan veter in zrakoplov dvignil v zrak. Vsi vojaki so spustili vezi zrakoplova, samo jeden je obvisel na njih, Viktor Calligaro. V višini 150 m so ga zapustile moči, padel je in se ubil.

V Bergamu v Italiji je znorel 50-letni Simon Beanetti; vstrelil je zdravnika, ki je zdravil njegovo mater, potem župnika, občinskega tajnika, njegovo hčer, nekega uradnika, čevljarja in nazadnje svojega lastnega brata, ki je delal na polju. Beanetti je potem pobegnil v gore.

Ponesrečeni hribolazci. — Kakor poročajo iz Inomosta, so našli hribolazci na planini Gross-Venediger trupla 4 hribolazcev. Iz kraja Windisch-Matrej je odšla ekspedicija, ki je našla še tri trupla. Očividno je bila družba hribolazcev velika; zajeli so jih smežni zameti in so v njih poginili. Iz Kufsteina poročajo, da so našli pri Welden-Kuser trupli dveh hribolazcev iz Monakovega.

Na vajah. Dva vojaka mrtva, 100 jih je obolelo. — Iz Frankobroda v Nemčiji poročajo, da je na vajah vsled solčne vročine strašno trpel polk št. 12., katere-mu je poveljnik pl. Reuter, znan iz Saver-na. V soboto je imel polk velike vaje. En prostovoljec in en prostak sta padla in umrla. Sto vojakov je nevarno obolelo.

Mesto, kjer moški nimajo besede, je mesto Telmatepek v Mehiki. Vojni dopisnik Hamilton Tyle poroča, da imajo ondi ženske malo in veliko obrt in trgovino popolnoma v svojih rokah. Moški so brez vpliva in moči ter večinoma le pušijo cigarete. Ženske so izredno velike, silne in lene. Oblačijo se zelo pisano in slikovito. Hodijo le bose in razoglave, ker imajo veliko las črne boje. Lase si češejo zelo umetno in si vpletajo sveže cvetlice. Le ob praznikih nosijo čepice. Vse mesto se koplje vsak dan. Otroke doje do 3. leta. Kraj je neobičajno krasen, a trpi zaradi pogostih hudih viharjev in potresov. Narod je indijanskega pokolenja.

Izseljevanje.

(Konec.)

Ker se posebno ozirom na gospodarstvene nevarnosti zabranjevanja izseljevanja množijo pritožbe, češ da je čestokrat težko dobiti potne liste za osebe, katere se še nahajajo v naborni ali vojni obvezni starosti ter da vpoštevajo za izdaje potnih listov poklicane oblasti oziroma za izdaje svojega mnenja glede takih prošelj pristojna vojaška poveljstva, premalo interese prebivalstva, so vdobile vse politične in policijske oblasti kakor tudi vsa vojaška poveljstva tostvarna navodila.

Ta navodila slonijo na načelu, da mora sicer kontrola izseljencev natanko vpoštevati splošne državne koristi, da je pa potrebno v svrhu olajšanja dokaza, da se ugotovi prošnja za izdaje potnih listov, v kolikor le-to pripušča obstoječi predpisi.

Vsled tega se bodo pred vsem morali izdati potni listi tedaj, ako ni pričakovati, da bi se prosilec za časa svojega potovanja poklical na vršenje kake vojaške obveznosti. Celo možnost takega poklica ne more oblasti upravičiti, da kratkoma zavrne dotično prošnjo. Poslednja se mora temveč po možnosti vpoštevati — seveda vedno v okvirju določb brambenih predpisov — čim je dana gospodarsvena potreba za odpotovanje.

Mladenci, kateri so dokončali 17. leto, morejo vdobiti potne liste do glavnega nabora oziroma za slučaj, da so potrjeni, do pričetka prezenčne službe ali prve vojaške izužbe.

V slučaju nujne potrebe, toda le v takem slučaju se smejo izdati potni listi celo v prekomorske dežele.

Neaktivni vdobe, dokler niso napravili predzadnje orožne vaje, toraj navadno pred 29. letom potne liste do prihodnje orožne vaje. Onim izseljencem, ki gredo le za en del leta v tujino, se pojde v vsakem oziru na roke, čim je pričakovati, da se vrnejo še v istem letu ter da natančno izpolnijo svoje vojaške dolžnosti. Isto velja za osebe, pošujoče v inozemstvo iz družinskih ozirov, v zdravilne svrhe itd., dalje za trgovce in njihove vposljenice, kakor tudi za dijake.

Ako bi nastopile težkoče za izdaje potnega lista radi orožne vaje, je takim izseljencem, v slučaju res nujne potrebe odpotovanja, slobodno zaprositi za odnos orožne vaje v istem letu in v slučaju, da se taki prošnji ugodi, zaprositi za izdaje potnega lista. Vojaške oblasti imajo nalog, tako primerno utemeljene prošnje po možnosti jemati v ozir.

V svrhu daljne olajšave glede izdaje potnih listov, omogoči se po možnosti izpolnitev naborne dolžnosti in orožnih vaj onim izseljencem, ki so le del leta v tujini, v onih mesecih, v katerih se navadno nahajajo doma.

Po predzadnji orožni vaji se bo de na splošno izdal potni list brez daljne omejitve.

Vspričo predstojećih izvajanj ne more biti govora o omejitvi izselitve vsled izdanih tostvarnih predpisov, ki bi bila res združena z gospodarskimi nevarnostmi, kajti ob enem z uvedbo kontrole potrebne iz državnih interesov izdala so se naiširša navodila, da se olajša izseljencem doprinos dokaza, da ni proti odpotovanju nikakega zadržka.

Vsakdo, ki doprinese tak dokaz, se sme izseliti in tak dokaz je omogočen tudi

naborno in vojno obvezanim osebam v okviru brambenih predpisov kakor je iz navednih primerov razvidno.

V interesu gladkega opravljanja potnopolicijske službe naj se prošnje za potne liste vložijo kolikor mogoče zgodaj pred odpotovanjem na poklicnem uradu. Oblasti so vdobile nalog, da rešijo vsako posamezno prošnjo z največjo naglostjo vpoštevajo posamezni slučaj. Te oblasti so tudi vdobile ukaz, da gredo strankam z informacijami in pojasnili na roko, kaki koraki so za dosego potnega lista potrebni. Na ta način se izpodbi mnogo razširjeno mnenje, da so z dosego potnega lista zvezani težko prekoračljivi zadržki.

Z olajšanjem postavno dopustijivega izseljevanja, izgine sčasoma popolnoma nepostavno izseljevanje, ki je vsled delovanja neopravičenih agentov spojeno za izseljevanje tudi z velikimi stroški. — C. kr. namestništveni svetnik.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič).
Zalaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorca«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vln. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih za delati (in celo v mestu) ni bilo ne posna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Učenca sprejme brivski mojster Lud. Čoter v Gorici Via Stretta št. 1. 203—4

Sidro-Syrup. Sarsaparillae
nompas.
Čistilo krvi. Steklenica K 3.60 in 7.50.

Sidro-Liniment. Capsul compas.
Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller.
Belačino olajšajoče mazilo za prehlajenje, reumatizem, trganje po udih, itd.
Steklenica K — 80, 1.40, 2.—

Sidro - žvepleno - mazilo.
Zelo olajšajoče pri lišaju, solnem toku, itd.
Lonček K 1.—

Dobi se skoro v vsaki apteki ali pa direktno
Dr. Richter-jevi apteki „pri zlatem levu“,
Praga I, Elizabethstrasse 5

Naznanilo.

Ker ne morem zmagati višje najemščine in režije trgovine v

„Trgovskem Domu“,

sem bil prisiljen opustiti jo in sem jo zaprl. Vse časopise bodo dobivali odslej gg. naročniki iz tiskarne, dokler se ne posreči zopetna otvoritev knjigarne v obsegu, ki bo za goriške razmere in potrebe primeren.

Zahvaljujé tem potom vse svoje dose-danje odjemalce in podpiratelje, priporočam se jim za bodočnost, ko se zopet oglašim.

V Gorici, 14. julija 1914.

A. Gabršček.

Senzacionalna prirodna prikazen XX. stoletja! Nočem delati reklame, da bi stem služila denar — kakor se to večkrat dogaja, pač pa sem pripravljena brezplačno povedati vsakomur kakor sem popolnoma odpravila večletno bolezen na plučah, naduho in oslovski kašelj. To domače zdravilo si lahko nabavi vsakdo jako po ceni. Pošljite za odgovor frankiran zavitek. Naslov gospa B. Kolenská — Vrbovice pri Pragi, Češko. 206—20

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Alitena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke. Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šitikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

26—c

Kerševani & Čuk
GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA

Vsakdo mora zadeti!

400.000 in 200.000 frankov znašajo glavni dobitki **turških srečk.**

6 žrebanj vsako leto.

Prihodnje žrebanje 1. avgusta.

475.000 oziroma 375.000 kron, oziroma frankov in lir znašajo vsakoletni glavni dobitki skupine

5 oziroma 3 izbornih srečk.

13 ozir. 9 žrebanj vsako leto!

Prihodnje žrebanje 1. avgusta.

Mesečni obrok od 4 K naprej. Za naročnike so določene nagrade in premije. Pojasnila daje in naročila sprejema: Glavno zastopstvo srečkovnega oddelka češke industrialne banke v Pragi, Ljubljana. 196—3 Naslov za pisma: Srečkovno zastopstvo Ljubljana 5.

Anton Breščak

Gorica - Gosposka ul. (G. Carducci) 14, v lastni hiši.

Prva in največja slovenska zaloga in tovarna pohištva na Primorskem.

zalogi ima vedno nad 50 modernih jedilnih in spalnih sob. Cene od 300 do 3000 K soba.

Edina slovenska delavnica tapetarij. Velika izbira slik, stolic kakor tudi železnega pohištva Sprejema naročila za opreme vil, hotelov itd. 107—c

Termalna in radioaktivna kopelj Kranjske Toplice

Železniška postaja spod. Kranjske Straže-Toplice. Akratoterm z 38 stop. C, čez 30.000 hektolitrov termalne in radioaktivne vode na dan, veliki vodni nabiralniki, posebna kopališča, kopališče v močvirju, elektroterapija, masaža, sobe urejene z vsakim komfortom, imenitna restavracija. Priporočljivo za sledeče bolezni: reumatizem, kostoboli, nevralgija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte pošilja ravnateljstvo kopališča. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. 106—5

Edina primorska tovarna dvokoles :

„TRIBUNA“ Gorica, Tržaška ul. 26. prej pivovarna Gorjup.

Zaloga dvokoles, šivalnih in knjižarskih strojev, gramofonov, orkestrijonov i. t. d. F. BATTEL — GORICA Stolna ulica št. 2—4. Prodaja na obroke. Ceniki franko. 20—c

Lep lokal na Bledu se odda čez sezijo v najem.

Isti se nahaja na najbolj prometnem kraju, primeren za prodajo sadja in sočivja. — Vpraša se pri Jos. Kolman, posestnik in čevljar na Bledu. 200—2

Glavna zaloga Palma podpetnikov

A. Drufovka Gorica, Raštelj 3. Zaloga usnja. 27—c

Mihajlo Turk BRIVNICO :: Gorica, :: na Kornu št. 6.

Kupijo se večje množine vsakoristnega trdega, žaganega lesa. Množino, mero in ceno franko vagon pod šifro: „Oreh, črešnja, hruska“ na upravništvu „Soče“. 204—4

Gostilna se odda takoj v najem v kolodvorskem okraju Ljubljane, kjer je največji promet z Amerikanci, kateri tudi prenočujejo. Poleg je tudi senčnat vrt. Ponudbe pod »5000 ali po dogovoru« na upravo lista. 191—3

Podpisani naznanjam, da sem preselil svojo

krojaško delavnico

iz ulice Vetturini štev. 3 v Križno ulico (Via Croce) štev. 8 nasproti Šolskemu domu ter se priporočam slav. občinstvu iz mesta in dežele za nadaljna in obilna naročila.

Z velespoštovanjem Franc Mlečnik, krojaški mojster. 185—4

Naročajte se na „Sočo“ in „Primorca“.

Rogaški Tempel Styria Donati

Najmočnejši prirodní vrelc magnezijoglauberske soli. Zaloga: A. Seppenhof - Gorica.